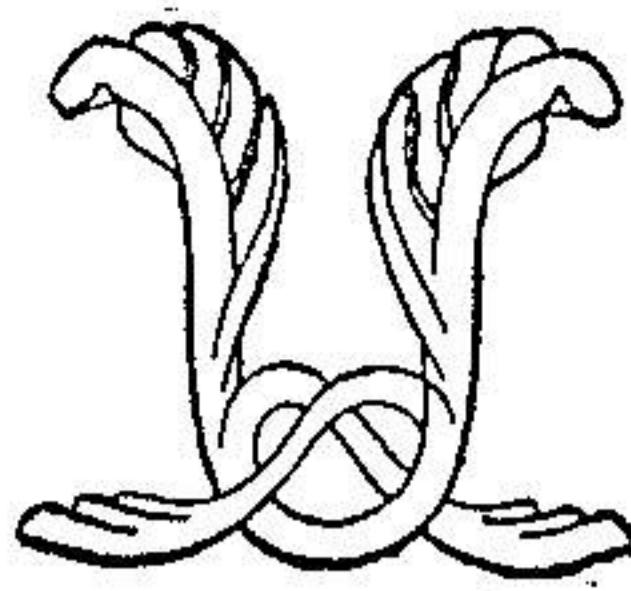

تو آن بود هست که دانای بود

نامه مالکانه دانشکده پزشکی

سال سوم دی و ایامن و اسفند ماه ۱۳۴۶ شماره ۶۵۰۴

تحصیلات ایتالی

نفریت های عملی.

نگارش

دکتر صادق - پیروز عزیزی

استاد کرسی بالینی بیماریهای درونی دانشکده پزشکی - رئیس بخش پزشکی بیمارستان رازی
بعد از بالین شناسان مانند برایت^(۱) و ویدال^(۲) و شاگردانش همچنین لانژرون^(۳)
ولهارد^(۴) و راتری^(۵) و آسیب شناسان مانند برلین^(۶) و فاهر^(۷) وغیره اگر روشنائی در طب
موجود باشد همانا نفریت های آزاری^(۸) است.

متاسفانه علائم ادراری و خونی فقط در نفریت های آزاری موجود نیست
 بلکه یک عدد نشانه های گردهای وجود دارد که ظاهر شده و از بین میروند و آثاری از خود
 نمیگذارند، این نشانه ها را «علائم کاری گرده» بنامیم میتوانیم جواب یک عدد

ه یک قسمت از این مقاله در انجمن بیولوژی چلسه اول دیماه ۱۳۲۱ مورد بحث قرار
 گرفته است ،

- ۱— Bright ۲—Widal ۳—Langeron ۴—Volhard ۵— Rathry
 ۶— Oberling ۷— Fahr ۸— nephrites lesionnelles

اتقاد که بعلمومات گردهای ماتاکنون شده است بدھیم.

این اعتقدات از همان ابتدای جنجال تقسیم بندی فیزیوپاتولوژیک پیداشد باین قرار:

۱ - بلوم^(۱) احتباس کلروری خشک^(۲) را میشناخت: بیمارانی هستند که نمک طعام خورده را دفع نمیکنند و در عین حال ورم^(۳) نمیآورند و حتی وزنشان زیاد نمی‌شود همچنین مبتلا یان بذات الیه و تب مطبقة هنگام بحران مقدار زیادی نمک از راه پیشاب خارج میکنند (بحران ادراری)^(۴) این نمک را در موقع بیماری در احساء خود جمع کرده‌اند و ورم نیز ندارند.

۲ - بالین شناسان در یک عدد زیادی از بیماریهای پی و مغز علائم کلیوی دیده چگونگی تولید آنرا ندانسته و حتی عقایدی برای تشریح این مسئله پیشنهاد نمیکردند مثل در نزف الدمهای مغزی آلبومینوری شدید پاشامی^(۵) وجود دارد و در تو مرغزی علائم ادراری گرده از شایعات است. تحریکات عصبانی در جانوران علائم ادراری و خونی آماس گرده از قبیل سلیندر اوری^(۶) و هماتوری^(۷) تولید میکند. بیحس کردن از طریق مغز تیره^(۸) باهردار و علائم نفریت ایجاد مینماید.

۳ - ضغطه در ناحیه گرده - حرکت سنک^(۹) از یک گرده - عمل جراحی در روی گرده در کلیه دیگر علائم ادراری تولید میکند.

پایان نامه هدوین^(۱۰) در خصوص عده زیادی بیمار است که بر اثر ضغطه و ضربه ناحیه گرده بورم من گرده دچار شده‌اند. آنوری^(۱۱) یا قطع البول بر اثر وجود سنک و یا پس از عمل جراحی گرده امروزه جزء بدیهیات بالینی بشمار می‌آید.

۴ - نفروز لیپوئیدیک^(۱۲) در این بیماری عجیب که متابولیسم مواد از وته و چربی پریشان میشود و آلبومین بمقدار زیاد در پیشاب وجود پیدا میکند و ورم دست و پارا احاطه مینماید و از همه عجیبتر حتی تنها با مواد گوشتی^(۱۳) معالجه میگردد فقط در آخر کار با علائم آزاری توأم است^(۱۴)

۱— Blum ۲— rétention chlorurée sèche ۳— œdème ۴— crise

urinaire ۵— albuminurie massive méningée ۶— cylindruries

۷— hématurie ۸— rachianesthésie ۹— migration des calculs

۱۰— Hedouin ۱۱— anurie ۱۲— nephrose lipoïdique

۱۳— دکتر عیوض زاده - پایان نامه تهران ۱۳۲۴

۱۴— nephros chronique

۵ - یک عدد علائم خسوف دار در درد شناسی انسانی دفعتاً ظاهر و بعثتاً از بین میروند دیده میشود مانند :

الف - آلبومینوری در مان پزیر و موقت^(۱)

ب - آلبومینوری ارتوستاتیک^(۲)

ج - آلبومینوری ادواری^(۳)

د - از دیاد فشار خون بطور متناوب^(۴)

و این آمد و رفت ها به چوجه با آزار گرده همراه نیست .

۶ - در بیماریهای واگیر علاوه بر نفروز مختصری که گاهی موجود است یک عدد علائم کلیوی ظاهر می شود که علائم نفریت آزاری شبیه نیست مثلا در آنسفالیت لتار- ژیک^(۵) - تیفوس - مالاریا^(۶) و بالاخره در تپ راجعه که فعلا در تهران بیداد میکند و غیره اوره خون زیاد و علتیش را نمیتوان باسانی معلوم کرد .

۷ - بالاخره اورمی بعد از خونزروی درونی^(۷) امروز جنبه کلاسیک دارد و تا کنون هم تصور میکنند که اورمی بعلت جذب خون به مقدار زیاد از روده ها میباشد . در پایان نامه دوست و شاگرد عزیز ما دکتر مرشد^(۸) دو بیمار مثال آورده ایم که بر اثر آسکاریدوز بخونزروی شدید مبتلا و اوره خونشان تا یک گرم و پنجاه سانتی رسید مدتی هم ازوتی تخفیف پیدا نکرد در صورتی که علائم دیگر کلیوی را نداشتند .

بطوریکه ملاحظه میشود موارد متعددی وجود دارد که علائم گردهای بدون آزار این عضو موجود است و اگر نظر اجمالی در جملگی این موارد بیافکنیم و بدلا ائم که تا کنون راجع با آنها با کمال احتیاط اقامه شده رجوع کنیم معلوم میشود که تقریباً مکانیسم این قسم نفریت در دوریک سلسله چرخ می زند و آن دستگاه پی و مغز است .

اولاً وجود نفریت لیپوئیدیک بسته با شفتگی غدمتر شح درونی بخصوص غده درقی است . این بیماران گذشته از گوشتخواری با تجویز عصاره غده درقی بهبود می

۱ — albuminurie curable et transitoire ۲ — alb. orthostatique

۳ — alb. cyclique ۴ — hypertension paroxystique ۵ — encéphalite lethargique

۶ — hémorragie interne

۱۳۲۳ - دکتر داوودی پایان نامه تهران

۱۳۱۸ - دکتر حسن مرشد پایان نامه تهران

یابند. فیزیو پاتولوژی غدد مترشح درونی را نیز امروز از اعصاب و آگوسمپاتیک نمیتوان مجزا کرد. این دو سلسله در حقیقت یک دستگاه را تشکیل میدهند و آن دستگاه نور و هومورال^(۱) است.

ثا زیماً آخته باس کلر روی خشک بعدم تعادل کلوئیدهاستگی مستقیم دارد. دستگاه کلوئیدال نیز در تحت مراقبت غدد مترشح درونی انجام وظیفه میکند بنابراین بهمان دلیل بالا اعصاب را در کار کلوئیدی باید دخیل دانست.

ثالثاً آنوری رادر حرکت سنک و عمل جراحی گرده و ضغطه از قدم مر بو ط به رفلکس میدانستند و حقیقتاً هم همینطور باید باشد.

را بعماً راجع بعلاءت گرده خسوفدار یک عدد تجربه های شیرین موجود است که عمل اعصاب را راجع بازها ثابت مینماید. هامبورگر^(۲) در کتاب نفیس خود بنام «فیزیولوژی اعصاب گرده» می نویسد که اگر اعصابی که به گرده میروند در حیوانیکه به البو مینوری اور توستاتیک مبتلا است قطع کنیم حیوان بهبود کامل حاصل میکند و نتیجه میگیرد که دلایل زیادی وجود دارد که اغتشاشات گرده را ممکن است بازار پیهای انسنتیت داد.

۱ - عال تجربه مثلاً تحریک مسنتیم پارفلکس اعصاب گرده نشانه های مخصوص ادراری نفریت را مانند قلتہ البول^(۴) و آلبومینوری و هماتوری

۲ - دلایل بالینی: یک عدد بیماری گرده وجود دارد که میانند و میروند و اثری نیز از خود باقی نمیگذارند چگونگی تولید این اغتشاشات بر ما مجهول است

۳ - علامت گرده در بیماریهای دستگاه پی‌ها بهترین دلیل دخالت این دستگاه در کار گرده میباشد.

بنا بر این ایراداتی که تا کنون بمعلومات گرده ما گرفته شده است اغلب بعلت تحریک^(۵) یا وقفه^(۶) دستگاه اعصاب میداشد^(۷) و میتوان امروزه بجزئیات ادعای کرد که نفریت

۱ - neuro-humoral ۲ - Hambourger ۳ - Physiologie de l'innervation rénale ۴ - oligurie ۵ - stimulation ۶ - inhibition

۷ - الف: Volhard: باحمله آبی خود (Assaut liquidiens) که در نفریت فوق حاد همواره بوقتی ختم میشود ثابت کرده است که دخالت رکه‌ها از ترشح کلیوی جلوگیری میکند و فقط این عمله آبی است که اسپاسم رک را از میان برداشته و گرده را از چنگال بیماری خلاصی میبخشد.

ب: کهن-زرق او کائین درون وریدی در «آنوری» (با بان نامه مشغول تهیه است) نتیجه معالجه این طرز فکر است که دانشمندان فرانسوی در او لین و حله پیشنهاد گرده‌اند.

عملی وجود دارد و تقریباً در تمام موارد یکه کار کلیه بدون آزار محلی مختل می‌شود دست اعصاب در کار است. دانشمندان و محققین بسیاری در نیمه قرن اخیر در این خصوص کاوش‌های زیاد کرده‌اند که از مجموع آنکاوش‌ها میتوان بوجود ادعای ما باسانی

بی برد و قبل از آوردن این شواهد بیمورد نیست که نظری بازو تمی تیفوس اگز- انتما بیک بیافکنیم تا بوعده‌ای که در شماره هشتم و نهم از سال اول نامه‌ماهانه دانشکده پزشکی داده بودیم و فاکرده باشیم.

میدانیم که در هفته دوم مبتلای به تیفوس به بہت زیاد دچار است در بعضی از بیماران بہت شدید شده و یک بعد علائم عصبانی و روحی کم کم ظاهر و روز بروز حتی ساعت ساعت بشدت آن می‌فزاید. در این او اخر در مقابل این منظره باوره خون بیمار مراجعه کرده و هر وقت مقدار اوره خون زیاد بود در آنده بیمار نگران و حتی اگر مقدار اوره بدو تاسه گرم میرسید مرک را مسلم و عمل انجام شده تصور می‌کردیم. بن هامو (۱) تا آنجا که ما میدانیم اول کسی است که در بیماری تیفوس زیادی اوره خون را دیده و در مقاله‌ای که در انسیکلو پدی مدیکو شیر و رژیکال نوشته است چنین ادعا می‌کند:

۱ - زیادی اوره در مبتلایان به تیفوس به علت گلومرولونفریت حاد می‌باشد و اینقدر ممکن است تا پنج گرم بر سر

۲ - هر وقت از تمی به سه گرم رسید بیمار محکوم به مرک می‌باشد

۳ - علائم عصبی و روحی از قبیل حملات صرع و بہت وغیره بعلت زیادی اوره خون می‌باشد

این عقیده را همه کس تا کنون قبول داشته مانیز تا چندی قبل میدانستیم که اوره هر وقت از سه گرم گذشت مرک بیمار قطعی است ولی موفق به ثبوت آزار گرده نگشته و از علائم تورم گرده بجز زیادی اوره علامت دیگری پیدا نکردیم لهذا وضعیت برای ما چندان روشن نبود زیرا از طرفی میدانیم که نفریت فوق حاد با وجود زیادی اوره خون علامت مسمومیت نمی‌دهد. حکایت بالینی خانم یکی از ثروتمندان طهران را که به نفریت فوق حاد دچار بود پزشکان زیادی هنوز بخاطردارند. این خانم برای جلو گیری از آبسنی قرص بیک گرمی سوبلیمه رادر مهبل خود گذارد و به تورم گرده هادچار شده بود. اوره خونش تا هشت گرم رسید ولی مثل بنده و شمار و شن بود و هیچ نوع علامت عصبی و روحی نداشت و حتی چرت نمیزد بدیهی است نمی‌باشد با این قسم نشانه هادچار

باشد زیرا که بعد از ویدال سم نبودن اوره جزو بدیهیات محسوب میشود و از طرف دیگر حتماً توجه کرده اید که مبتلایان به تیفوس به علائم بالینی هیچ از وتمی دچار نیستند و بنابراین تعجب میکردیم که تیفوس چرا علائم دیگر تورم گرده ندارد بطوریکه بعضی از این بیماران حتی آثار البو مینوری معمولی بیماریهای واگیر را نداشتند.

در چند سال قبل هنگام همه گیری تیفوس ابتدا خیال کردیم که اگر تورم گرده در کار باشد بیمار بشکل نفریت اترس تی سیل گندزا^(۱) (طبقه بندی فارو و لهار) مبتلا است و بعد در نتیجه دیدن عده بسیاری بیمار برای ماعیان شد که تیفووسی بعلت شدت علائم عصبی میمیرد و در مبتلایان به تیفوس اگر بیماری مهلك باشد این علائم خیلی زود روز و روز بروز بشدت آن میفزاید^(۲)

این علائم عصبی عبارتند از:

- ۱ - علائم پاشامی^(۳) با بهت - استفراغ - بروست - انقباضات مختلفه مانند کرنیک^(۴) یا انقباض عضله مستقیم بزرگ شکم^(۵)

۲ - علائم مخروطی

- الف) در ناحیه مغز (همی پلزی مونوبلزی^(۶) - حمله صرع - سکسکه وغیره)
- ب) در ناحیه نخاع (پاراپلزی - فلنج عضلات روده با علائم شکمی تب مطبقه - احتباس پیشاب یا سستی اسفنکتر مقدود آبدان^(۷) وغیره)
- ۳ - علائم خارج مخروطی با ابتلای آزاری هسته های خاکستری مرکزی^(۸) و یک قسم پارکینسون کاذب^(۹) مخصوصاً شکل انقباضی
- ۴ - علائم فلنج های سطحی مانند فلنج عصب لب وزبان و گلو^(۱۰) وغیره حتماً بیمار را بطرف مرک میکشاند (بو کالاگی^(۱۱) فلنج سقف دهان را^(۱۲) هر وقت دیده بیمار مرده است)

از این تاریخ افق تازه ای در جلوی چشم ما باز گشت و علت اورمی را عوارض خارج

۱ - nephrite interstitielle iufectiense

۲ - نامه ماهانه دانشکده پزشکی شماره ۸ و ۹ سال اول

۳ - méningés ۴ - Kernig ۵ - grand droit de l'abdomen

۶ - monoplégie ۷ - relachement du sphincter ano - vesical

۸ - noyaux gris centraux ۹ - pseudo parkinson ۱۰ - labio-glosso-pharyngée ۱۱ - Bocalaghi ۱۲ - paralysie de voile de palais

گرده تصور کردیم و آنرا نفروپاتی خارج گرده^(۱) نامیدیم در این اثنا بیمار جوانی که معلم بود در بخش واگیر بیمارستان رازی بستری شد. آقای دکتر فرزد برای پیش بینی تورم گردها خون بیمار را تحت آزمایش قرار میدهد و موقعیکه ورقه آزمایش را که آقای دکتر شهراب انجام داده بود بدستش میدهدند با کمال حیرت میبینند که مقدار اوره ۱۰۰ گرم است در حالتیکه بیمار نسبتاً روشن و هیچ قسم علامت عصبانی نداشت و چون این قضیه با آنچه تا کنون میدانستیم و فق نمیداد به نتیجه آزمایش شک کرده این بار با آزمایشگاه دیگری (دکتر وارطانی) مراجعته مینماید نتیجه آزمایش ۵۰ گرم بود و با اینحال منتظر تغییر حال عمومی بیمار می شیند ولی برخلاف انتظار این بیمار محاکوم به رکروز بروز بطرف سلامتی رفته بش سقوط و مقدار اوره با سقوط تب بمقدار عادی پائین میاید. (در اینجا از دوست دانشمندم آقای دکتر فرزد که اجازه چاپ این شرح حال را بما دادند تشکر میکنم).

با این ترتیب برای مادیگر تردیدی باقی نماند که از تمی در تیفوس بعلل عوارض خارج گرده مربوط میباشد و اگر علائم عصبی و روحی در کار نباشد زیادی اوره خون اصولاً علامت خطر نیست و اورمی از تباطی به آزار گرده ندارد و فقط بعلت نفروپاتی عصبی میباشد و بیاد پیشنهاد پروفسور آبرامی افتادیم که مینویسد «در پهلوی اغتشاشات آزاری گرده ها باید فصل جدیدی باسم اغتشاشات کاری^(۲) باز نمود» اینکه این طرز فکر را که محققین در موارد غیر از تیفوس بدان اشاره کرده اند یک عقیده کاملاً صحیح و منطقی میدانیم.

ملاحظات زیادی امروزه وجود دارد که قضیه نفریت عملی را ثابت مینماید. باید دانست که هر رقم آزار عصبی خواه سطحی خواه نخاعی و یا مراکز بالاتر علائم گرده تولید مینماید.

الف- آزار سطحی^(۳)

ملاحظات زیر بخوبی ثابت میکند که تحریکات و آزارپی‌ها علائم تورم را تولید و حتی گاهی بهبود میبخشد. شواهد تورم گرده در انسان بواسطه آزارهای عصبی ارزش تجربه دارد و حقیقتاً آنها را باید یک نوع اتفاق بالینی نامید^(۴) قبل از اینکه قضیه کاملاً روشن شود باین چند تجربه شیرین باید قدری توجه نمود:

۱— nephropathie extrarénale ۲— fonctionnelle ۳— périphérique
۴— hasard clinique

ریئی^(۱) در پلکسوس عصبی که اعصاب گرده از آن منشعب میشود محلول خیلی رقیق سوبلیمه و یا محلول سوم میکری گذارده و هر بار موفق به تولید ورم مزمن تکاملی گرده^(۲) است

لومیر^(۳) و فریدمن^(۴) در پلکسوس عصبی پیرامون گرده^(۵) سرم ضد دیفتری تزریق و بعد از هشت روز بمقدار کمی از همان سرم در عضله زرق نموده و در حیوان تولید ورم گرده کرده‌اند. محققین نامبرده زرق اولی را زرق تهیه کننده و دومی را زرق ظاهر کننده یادشنه نانت^(۶) نامیده‌اند و بنا بر این علائم گرده را با اسم نفریت انافیلاکتیک^(۷) خوانده‌اند بران سکو آر^(۸) بانیشکان پوست و کلدربنار با تحریک صفاق دیده‌اند که پیشاب حیوان خیلی نقصان مییابد.

لانسر و هومن با تحریکات عصبی در حیوان بول الدم تولید کرده‌اند.

مالمزاك^(۹) و برنار و مرکلن^(۱۰) با قطع پی‌های دپرسور^(۱۱) تولید فشارخون زیاد کرده‌اند (۲۴ تا ۲۶ جیوه)

هامبورگر مینویسد که با فارادیزاسیون پلکسوس گرده پیشاب کم شده گاهی البو مین و خون در پیشاب پیدا می‌شود و نیز اگر اعصاب کلیه را در حیوان یکه بالبو مینوری ارتستاتیک مبتلا است قطع کنیم حیوان بهبود می‌یابد.

گل^(۱۲) با تحریک انتهای سطحی اسپلانکنیک دیده است که ترشح پیشاب در حیوان می‌خشکد.

آنیاریکو^(۱۳) پتروزلى^(۱۴) اسپینلی^(۱۵) مدت مديدة سمپاتیک پیرامون گرده را تحریک و دیده‌اند که گرده حیوان بازارهای استحالة^(۱۶) مبتلا می‌شود بادانستن این چند تجربه ملاحظه خواهید فرمود که حقایق زیرین کاملاً جنبه بدیهیات را پیدا خواهد نمود ۱- میدانید که در اثر تزریقات درون وریدی و حتی فصل قطع البول پیدا می‌شود و این قضیه حتماً بعلت وقفه اعصاب سطحی می‌باشد^(۱۷)

۱— Reilly   ۲— néphrite chronique évolutive   ۳— Lemierre

۴— Friedmann   ۵— plexus nerveux périrénal   ۶— préparante et déchainante   ۷— nephrite anaphylactique   ۸— Brown Séquard

۹— Malmejac   ۱۰— Merklen   ۱۱— dépresseur   ۱۲— Goll

۱۳— Anniarico   ۱۴— Pétruzelli   ۱۵— Spinelli   ۱۶— lésions dégénératives   ۱۷— inhibition sur le trajet de l'arc réflexe

۲ - گیون و آلباران^(۱) مدتی است بما شناسانده اند که عمل در روی یک کلیه کلیه دیگر را از ترشح باز میدارد و در کلینیک حرکت سنک در یک کلیه قطع ابولو^(۲) (آنوری) میدهد^(۳)

۳ - فوتان و گراسه^(۴) در حملات دردناک تابس دیده اند که در پیش اب بیمار آلبومین پیدا می شده است .

۴ - هدوئن^(۵) در پایان نامه خود امثال زیادی آورده که ضغط در ناحیه قطن چند سال طول نمی کشد که شخص را مبتلا بنفریت تکاملی مزمن^(۶) مینماید

۵ - سانتی^(۷) در لیون شیرور ژیکال^(۸) حکایت مریضی را شاهد آورده که در پایه^(۹) گرده چیش گسلوله زده بودند پس از مدتی که گرده را در میاورند بورم کهنه مبتلا بوده و پس از مدتی نیز بیمار علائم تورم گرده دچار می گردد
بر عکس تا کنون چندین مرتبه دیده شده که قطع ابولو پس از گلودرد^(۱۰) فقط بواسطه شکاف پوست ناحیه قطن حوب شده است .

در مدت کمی که ما در تعقیب اثبات عقیده خود کاوش می کردیم بشواهد زیادی برخوردیم که تکرار آنها باعث طول کلام خواهد شد ولی از ذکر سه ملاحظه قابل توجه زیرین نمیتوان صرف نظر کرد :

الف - می^(۱۱) در ۱۹۳۰ بیماری را با نجمن بیولزی پاریس معرفی می کنند که چندین مرتبه بفلج سطحی هفت میان زوج جمجمه مبتلا و در دفعه اول بیمار علائم گرده پیدا کرده و بعد در ابتلای ثانوی علائم نفریت هر دفعه شدیدتر می شده است .

ب - ترمولیر و وران^(۱۲) مریض را شاهد می اورند که چندین مرتبه بزونا^(۱۳) دچار شده و هر دفعه آلبومین و سیلندر در پیش اب داشته مقدار ازوت خونش زیادتر از طبیعی و بزیادی فشار مبتلا می گردد و لی پس از بهبودی زونا علائم گرده کاملا از بین رفته است .

ج - اتنی می^(۱۴) و نلر^(۱۵) و ژربو^(۱۶) اخیراً شرح حال بیماری را در مجمع پزشکی

۱— Guyon et Albarran	۲— reflexe reno-rénal	۳— Fontan (A)
et Grasset (E)	۴— Hedouin	۵— nephrite chronique évolutive
۶— Santi	۷— Lyon chirurgical	۸— pédicul
angineuse	۹— anurie post	۱۰— May
۱۱— Trémolière et Veran	۱۲— zona	۱۲— Gerbaux
۱۳— Etienne May	۱۴— Neller	۱۵—

پاریس قرائت نموده اند که پس از ترزیق نوار سنو بنزل در دشیدی در ناحیه کلیه حس کرده و در تعقیب آن بقطع البول دچار میشود بفکر تأثیر دستگاه نوروژ تا تیف افتاده و با زرق نو کائین در رک نتیجه خیلی سریع و مطلوب بدست میاورد در صورتیکه تا آن تاریخ (ماه ۱۹۴۲/۵) معالجه در قطع البول بعد از زرق ارسنیک بی نتیجه بوده است

ب - آزار نخاعی (۱)

امروز پیدایش علائم نفریت در بیحسی از راه نخاع خیلی مشهود است چند مورد زیر برای ثبوت این حقیقت کافیست.

۱ - موئیه و نیار^(۲) در جمعیت پزشکی بیمارستانهای پاریس در جلسه ۱۳ ژوئن ۱۹۳۰ بیماری را حکایت میکند که مبتلا بزیادی فشار خون بود^(۳) پس از بیحسی از راه نخاع بزیادی اوره خون دچار میگردد و این اورمی گوناگون و سیر آن تغییر می پذیرفته است در عرض چند روز بین ۴۵ را ۱۰۵ گرم صعود کرده و بدون هیچ مداوائی بهبود کامل حاصل شده است.

۲ - راتری و شواسو^(۴) در کنگره استراسبورگ ۱۹۳۱ او دیگران از قبیل آشار^(۵) دپلا^(۶) بیمارانی را شاهد آورده که پس از بیحسی از راه نخاع به نفریت مبتلا گردیده اند.

۳ - آبرامی و مادام برتران فونتن در ۱۹۳۷ سرگذشت بیمار را چاپ کرده اند که پس از بیحسی از راه نخاع ورم شکل گرده پیدا کرده علائم ادراری نفریت را حائز و فشار خون و مقدار اوره اش بالا زده است و مینویسد که مقدار ازوت تنها در نتیجه عدم رسوخ گرده بواسطه آزار زیاد نمیشود بلکه این عدم رسوخ ممکن است عمایی و موقت باشد.

ج - آزار مغز^(۷)

دخالت مرآکز مغزی در کار احساسات قضیه تازه نیست از طرفی تجربه کاودبر تار

۱ — lesion médullaire	۲ — Monier Vinard	۳ — hypertension
isolée	۴ — Rathry et Chevassu	۵ — Achard
۷ — lesions de l'encephal		۶ — Deplas

در چهارمین حفره و کاموس^(۱) و روسی^(۲) (در عناصر خاکستری توبرسینزروم^(۳) در کنار غدد صنوبری) و تولید علائم کلیوی امروز مشهور و از طرف دیگر آلبومینوری عصبی در هر کتاب و بتوسط محققین یادآوری شده است. در بیماریهای مغز بطور کلی آلبومین در پیشاب وجود پیدا می‌کند.

امروز هیچکس منکر نیست که تومورهای مغزی و نزف الدم مغزی علائم نفroz تولید مینماید. شواهد زیادی بتوسط کوشنیک و گیلن و کلوویس و نسان^(۴) و دیگران در ادبیات پزشکی موجود است بخصوص روزه در غده‌های مغزی چندین حالت قطع البول دیده است.

بهترین و بزرگترین و قاطع‌ترین شاهدیکه برای ثبوت دخالت عناصر مغزی در کارگرده موجود می‌باشد شرح حال بیمار زیراست:

پرسور رله و کلر^(۵) بیمار را در جمیعت چشم‌پزشکی لیون در ۱۹۲۵ نشان داده‌اند که بورم کهنه‌گرده مبتلا بوده بیمار مدت مديدة بعلائم ادراری دچار بوده فشار خونش ۱۷-۲۳ با اسباب واکز و ۱۷-۱۱ گرم اوره در خون داشته و ضمناً بصرع قسمتی^(۶) مبتلا بوده است و با تشخیص واضح اورمی تشنج آور^(۷) منتظر مرک بیمار بودند تاروژیکه بواسطه علائم چشمی بیخش پرسور رله مراجعته مینماید و در حال حمله صرع از نخاع آب کشیده می‌یابند عدم هم آهنگی آلبومین و گویچه‌سفیددار^(۸) تشخیص غده مغز داده و پس از تعیین محل بیمار را تحت عمل جراحی قرار میدهند و با کمال تعجب ملاحظه مینمایند که علائم کلیوی کاملاً از بین می‌رود.

کاشر^(۹) و هکارانش در جلسه ۹ژوئن ۱۹۴۴ مجمع پزشکی پاریس دختر ۲۹ ساله را حکایت می‌کنند که زیادی فشار خون و علائم نفریت کهنه داشته و در کالبدگشائی در هیپوتالاموس اویک غده انوریسمی پیدا کرده‌اند و در خاتمه می‌گویند پس از تجرب کریدل^(۱۰) و کارفوس^(۱۱) که سقف چهارمین شکم (واتریکول) را تحریک و در حیوان نفریت تولید کرده‌اند باید آزار کلیوی بعلت امراض عصبی را قبول کرد^(۱۲).

-
۱— Camus	۲— Roussy	۳— tuber cinereum	۴— Clovis
Vincent	۵— colrat	۶— epilepsie partielle	۷— urémie convulsive
		۸— dissociation albumino cytologique	۹— Cachera
۱۰— Kridl	۱۱— Karphus.	۱۲— lesions rénales neurogènes	

رائول کورلسکی^(۱) و هنگله^(۲) در امراض هیپوفیز تغییرات مرضی زیاد در قسمت خروج آب و نمک از گرده مشاهده کرده‌اند اینان مینویسند که بی هیچ قسم بیماری گرده بیماری‌های غده هیپوفیز آب را دیر از کلیه‌ها خارج می‌کند (مخصوصاً بعد از اورتستاتیسم^(۳)) و نمک نیز در بدن می‌ماند و در بافت‌ها تولید ورم مینماید.

کاهان^(۴) و رانسون^(۵) با نهادن یک الکترود در قسمت خلفی هیپوتالاموس عده‌زیادی مراکز بالا بر نده فشار^(۶) پیدا کرده‌اند و بالاخره با تجربه روسي و شاگردانش همه کس این مراکز را امروز می‌شناسد.

در مقابل این مسائل خیره کننده تصور می‌کنیم همانطوری‌که آبرامی یکی از قابلترین شاگردان ویدال حدس زده و می‌گوید

«نباید خیال کرد که از تمی فقط بواسطه عدم رسوخ آزاری گرده وجود دارد بلکه گاهی نیز مقدار زیادی ازوت خون بواسطه عدم رسوخ عملی و گذران گرده^(۷) تولید می‌گردد، باید این عقیده را عمومیت داده و در پهلوی فصل تورمهای آزاری گرده فصل دیگری با اسم نفریتهای عملی باز نمائیم شاید نتیجه این طرز فکر همانطوری‌که جدیداً در انوری بازرق^(۸) نو کائین بنتایج مطلوبی رسیده‌اند ما را باستفاده‌های درمانی دیگر موفق نماید.

۱— Raoul Kourilsky ۲— H. Hinglais ۳— orthostatism

۴— Kahat ۵— Ranson ۶—hypertenseurs ۷— imperméabilité fonctionnelle

Wabrvens le nerf vague possède-t-il une action sur la section urinaire? Arahive de Biologie 1896 t.25 p. 169-188

Wertheimer (E) de l'influence de refrigeration de la peau sur circulation renale Archive de physiologie 1894 t.6 p. 308-321

Widal- Lemierre et Past val. Radot néphrite traumatique traité de med fascicule XVII p. 378-380

Widal (F) Le diagnostic de l'hémorragie meninge Presse medicale 1903 p. 413-415

Von Wittich (W.H) Über die Abhändigkeit der Harnsekretion von den nerven Koenigsberger medizinische Jahrbücher 1861 t.12

Yosshimura (R) on the change of the constituents of the urine after section of the renal nerves (Tohoku Tournal of experimental medecine 1920 t. 1 p. 113-119

Rollet et Colrat Tumeur cérébrale et Nephrite chronique
sté ophtal Lyon 1925

Santi néphrite traumatique Lyon Chirgical 1919

Schneider les albuminuries des hemorragies meningées thèse
Paris 1910

Siquard et Dreyfus . Albuminuries transitoires au cours de
l'anesthesia lombaire expérimentale par la stovaine C. R. de la sté.
de Biologie 1907 t. 62 p. 940-941

Sallmaun and Pilcher Reactions of the vasomotor centre
to section and stimulation of the vagus nerves American journal
of physiology 1912 t. 30 p. 303-308

Spinelli (A) Lesioni del reno consecutive ad irritazione dei
nervi del peduncolo annale italiani di chirurgia 1932 t-11 p.
585-601

Starr (Isaac) the production of albuminuria by renal vaso-
constriction] in animal and in man the journal of experimental
medicine 1926 t. 43 p. 32-58

Tournade-Chabrol et Tabitch (sava) sur le mécanisme de
l'hypertension postdepressive qui accompagne la reprise des
battements cardiaques après excitation centrifuge du vagus
Rôles des phénomènes vasomoteurs C. R sté. de Biologie 1923
t. 89 p. 793

Tournade et Hermaunsur l'innervation vasoconstrictive des
reins par le splanchnique. Examen d'un point contesté C. R de
la sté. de Biologie 1926 t. 94 p.256

Les mêmes auteurs-La réaction vasomotrice du rein pen-
dant l'excitation centrifuge du splanchnique opposé C. R la sté
Biologie 1933 t. 112 p. 1346-1348

Tremolières et Verau Zona et nephrite cité par Abramie
Presse med. 1938

t. 16 p. 709-718

Malmejac (J) nerfs dépresseurs et diurèse C. R de biologie 1934

Marshall (E. K) and Crane studies on the nervous control of the kidney in relation to diureses and urinary secretion Journal of physiology 1922 t. 62 p. 330-340

Marshall (E.K) and Kolls (A.C) le même sujet Américan journal of physiology 1929 t-49 p. (302-315) (316-325) (326-338) (339-343)

Masius (J. B) de l'influence du pneumogastrique sur la sécretion urinaire Bulletin de l'academie Royal de Belgique 1888 t. 15 p. 528

Mathieu (P) et Merkleu (L) A propos de l'albuminurie transitoire des coureurs à pied C.R de la sté. de Biologie, 22 Juin 1924 t. 91 p. 799-792

May Paralysie faciale et néphrite sté. de Biologie 1930

May et Netter nephropathie poste arsenobenzoïque guéri rapidement par novocaïne intrav, s. medicale des hop. de Paris 5. 6. 7. 1943

Medecine (P) de l'albuminurie dans les hemorragie cereb. et mening. thèse Paris 1910

Merklen (P) Albuminurie fonctionnelle. Leur classification et leur origine rénale et non rénal Progrées médicales 1929 t. 44, p.2002

Michel les albuminuries curables un vol paris 1900.

Milliken (L. F) and Karr (W. G) problem of renal sympathicotomy Journal of urology 1925 t. 62 p. 330-340

Morchede H. thèse Teheran 1318 accidents des parasites intestinaux .

Rathry et Chevassu rachianesthesia et nephrite congr .Strasb. 1931

Reilly cité par Abrami presse med. 1938 p. 95-97

Richet et Chauvin Les urines après la rachi novocainisation C-R sté de la Biologie 1911 t. 71 p. 63-64

de physiologie normale et pathologique t. 3 P. 570

Kabat-Archive of neur and psych. 1935 34. 931

Karpluo arch. of d. ges. physiologie 1909 129—138

R. Kourilisky et H. Hinglais étude de metabolisme de chlorure de sod. dans l'obésité hypophysaires avec oligurie permanente et retention hydrochloruré B et M. de la sté medicale des hop. de Paris no 15-16 1943

R. Kourilisky et H. Hinglais synd. hypophysaire avec obésité d'eau et de sel, oligurie et oligodypsie permanente bul. et M. société medicale des hop. de Paris No 7 1943

R. Kourilisky et H. Hinglais étude de métabolisme de l'eau et du chlorure de sod. d'une diabète insipide avant et après guerison Anal d'endocrinologie No 3 1942 p. 193

R. Kourilisky et H. Hinglais étude physiopathologique de l'obésité hypophysaire avec rétenion d'eau et sel et oligurie permanente Bul. et M. sot. medicale des hopit. de Paris 13-14 1943 p. 157

Secourt et Brault et Bastin troubles et la régulation hydro chlorurée dans la maladie de Cushing B. et M. sté. medicale des hop. de Paris 15-16 p. 192 1943

Lancereaux hemorragies nevropathiques des organes genito urinaires Bul. de l'académie de med. 1900 t. 44 p. 259-265

Lambert (M) de l'influence du froid sur la sécretion urinaire. Archive de physiologie 1897 t. 9 p. 129-135

Lemiere et Friedmann cité par Abrami pr. medical 1938

Magnan-Desnos Aluminurie après hemorragie bulbo protuberentielle cité par Hambourger

Malmejac (J) sur les troubles de secretion urinaire au cours de crise d'hypertension paroxystique la Medecine septembre 1935

lation du ganglion cortico renal C. R. de la sté. de Biologie 8 juin 1934 t. 116 p. 797-796

Fontaine (R) Kuslin (J) et Bauer (R) étude expérimentale de l'influence du ganglion cortico renal sur la fonction du rein chez le chien C. R. de la sté, de Biologie 8 juin 1934 t. 116 p. 791-793

François-Franck (Ch. A) congestion active du rein déterminée par l'excitation centripète des filets et du tronc de pneumogastrique C. R. de la sté, de Biologie 20 juin 1903 t. 55 p. 784-785

Gouniay (J. J) la polyurie infundibulaire thèse Paris 1925

Guillain (G) L'albuminurie massive dans le diagnostic des hémorragies meningo-encéphaliques Pr. médicale 1915 p. 441

Guillain (G) et Vincent (C) Valeur semiologique de l'albuminurie dans les hémorragies meningo-encéphaliques semaine méd. 27 oct. 1909 p. 505-508

Guyon. Leçons cliniques Mal. urin Paris 3e éditions t. 1 1894

Grasset Fontan crise splanchnique du tabès avec Albuminurie paroxystique ann. de méd. mai 1930 t. 27 p. 512-518

Hambouger Physiologie de l'innervation rénale 1 vol. Masson édition 1936

Hakimi thèse Teheran 1323 complications de typhus exanthématique

Hans (A) La pathogenie de l'albuminurie 1 Vol. Strasbourg 1926 p. 505

Hérouin thèse cité par Abrami Pr. med. 1938 p. 95-97

Houssay et Carulla polyurie par piqûre cérébrale chez le chien à rein enervé C. R. de sté. Biologie 1920 t. 83 p. 1252-1553

Hug (E) influence de lésions cérébrales et cérébelleuses sur la diurèse Réunion biologique de Buenos-Ayres 2 juin 1921- inst. de Biologie 1920 t. 83 p. 1252-1253

Hugonnard (A) contribution expérimentale à l'étude de l'influence du système nerveux sur la sécrétion urinaire thèse Lyon 1880

Ivez-Zadeh thèse Teheran 1324

Jugmann influence du système nerveux sur la sécrétion rénale traité

de la Physiologie 1863 t. 6 p. 631

Cachera . A Rubens-Duval et J. Scherrer compression de l'hypothalamus exteriorisée par des gastrorragie pseudoulcéreuse et par hypertension avec nephrite - Bull. et Mem. de la sté. des hop. de Paris No 19 seance du 9 janv. 1944

Camus J- polyurie tubérienne après enervation des reins-C. R. Sté. Biologique 17 mars 1923 t. 88 p. 694-696

Carnot (P) Rathry et Gerard Influence du système nerveux sur le rendement urinaire - C. R de la Sté. de Biologie 28 mai 1921 t. 84 p. 361-363

Chevalier les albuminuries massives dans les hemorragies cérébrales thèse Bordeau 1932

Condrelli (L) Recerche morfologiche sull influenza dei nervi sulla secrezione renale Archive de Patologia e clinica medica 1927. 1928. F. 6 p. 281-303

Courcoux (A) Les albuminuries orthostatiques, études pathologiques et clinique de Paris 1904

Cushing H. pituitary body, hypothalamus' and parasympathie nervous syst. Londres 1932 1. Vol. Bailliére Tindall et cie. editeur

Davoudi thèse Teheran 1323 L'uémie de paludisme

Delezenne. De l'influence de la refregeration de la peau sur la secretion urinaire. Archive de Physiologie 1894 t. 6 p. 446-453

Dormadieu . de l'anurie calculeuse et de son traitement chirurgicale thèse Bordeau 1895

Eliot (H) sarcome du rein et anurie reflexe Bull de sté. anatomie 11 Juin 1909 6éme serie t. II p. 353-356

Fabre (J) et Dambrin (L) Role vasomoteur du sympathique rénal C. R. de la sté. de Biologie 24 mars 1933 t. 112 p. 1027-1028

Fontaine (R) et Belger (F) la fonction du rein après l'ab-

Bibliographie

- Abrami et Mme Bertrand Fontaine: rachianesthesia et nephrite
Pr. Médicale 1938 Page 95-97
- Allegia: anurie Traité Widal t. 17 1929 p. 872
- Azizi S. P. Magellé Danechkadé Pezechki: Complication de typh ex. no. 8 et 9 1re année
- Auniaricoet Petruzzelli (cité par Hamburger): Excitation de sympathique perirenal et néphrite chronique dégénérative
- Bartrina (J. M) : les reflexes de l'appareil genito urinaire
Pr. medicale 13 av. 1921 p. 293-294
- Bayliss (L. E.) studies on water diuresis Part III: a comparison of the excretion of urine by innervated and denervated kidneys perfused with heart lung preparation Journal of physiology march 1930 t. 59 p. 135-143
- Benhamou Encyclopedie medico chirurgicale art. typhus
- Benard(H) et Merklen. Le sinus carotidien et les perturbation lesionnelles Bull et mem. de la sté. medicale des hopitaux de Paris 23 nov. 1934 p. 1517-1528
- Bernard (Cl) Leçon sur la physiologie expérimentale 1855
- Brachet. leçon sur l'albuminurie Revue medicale Française et étrangère 1852 t. 2 p. 577-599
- Beattie J. proc. roy. soc 1930 serie B 106
- Brown Sequard. Recherche sur la transmission des impressions de tact, de chatouillement, de douleur, de température et de contraction (sens musculaire) dans la moelle épinière Journal